

bende Text. Er der i Mellemtiden indført andet, maa Vndringen eller Tilføielsen indføres efter dette med Angivelse af den Dag, da Vndringen eller Tilføielsen er sket. — Nogen Autorisation af Bøgerne er ikke foreftreven.

§ 10 har, i Sighed med de fleste fremmede Love, sat den Tid, hvori Handelsbøgerne skulle gjemmes, til ti Aar. I det nævnte Tidrum, regnet fra den Dag, da den sidste Tilføielse skete, skal en Handlende, hedder det i Paragrafen, „gjemme sine Handelsbøger paa en saadan Maade, at de i paakommende Tilfælde kunne have tilrede“. Nogen Grænse for den Tid, hvori modtagne Breve skulle gjemmes, er ikke sat.

Den norske Lovgivnings Bestemmelser om Handelsbøger findes i Lov indeholdende Forandring i Lovgivningen om Gjældsstrængsel og Gjældsarrest samt om Konkurs og Konkursboers Behandling m. v. af 3. Juni 1874 § 5. Denne Lovbestemmelse har for saa vidt fulgt den tyske Handelslovbog, som den har givet Hovedreglen om den Bogførsel, som skal finde Sted, en ligesaa almindelig Affattelse som den nævnte Lov. Men den har dog ved Siden heraf nævnt enkelte Bøger, som ubetinget skulle føres. Ifølge den anførte § 5 skal Enhver, som efter Konkurslovens § 6 er at anse som Handelsmand¹⁾ eller driver Fabrik, Bjergværk eller — som Hovednæring — Skibsrederi, „være pligtig til saadan Bogførsel, at Forretningernes Gang og Midlernes Anvendelse deraf kan erfares“. „I denne Hensigt“, fortsætter Paragrafen, „skal han føre i det mindste Dagbog (Memorial) og Kassabog samt Hovedbog, hvilke, forinden de tages i Brug, skulle være indbundne og nøiagtigt pagiterede, ligesom han en Gang aarligt skal opgjøre sin Status og med sin Underkrift indføre samme enten i Hovedbogen eller i en særskilt Bog. Er Virksomheden ubetydelig og af ringe Omfang, er det tilstrækkeligt, at

der føres Kassabog og en Bog over Gjæld og Tilgodehavende, dog at der med Hensyn til Status forholdes, som ovenfor nævnt.“ Den norske Lov foreftreder ligesaa lidt som den svenske Autorisation af Bøgerne.

Deres Sanktion finde de heromhandlede Forftrifter fornemmelig i Straffelovens Bestemmelser om Straf for, hvad der almindeligt betegnes henholdsvis som svigagtig og simpel Bankerot, hvilke Bestemmelser, om end med Afvigelser i de nærmere Forudsætninger for Strafbarheden, rumme Straf for den Fallent, som enten med det Forfæt at besvige sine Kreditorer eller uden saadant Forfæt har tilsidefat sin Pligt til at føre ordentlige Handelsbøger. Et Motiv til ikke at forsømme en ordentlig Bogførsel afgive derhos de i de fleste af de heromhandlede Lovgivninger hjemlede særegne Bevisfordele, som knytte sig til behørigt førte Handelsbøger²⁾. Overholdelsen af de Forftrifter, som i enkelte Lovgivninger ere givne om Autorisation og aarlig Forevisning af Bøgerne eller visse af disse, er i Almindelighed ikke sikret ved særlige Mulktbestemmelser eller lignende. Dette gjælder saaledes navnlig for den franske Lovgivnings Vedkommende, som er gaaet videst i Henseende til saadanne Forftrifter. Det ses derfor ogsaa at være langt fra, at disse Forftrifter overholdes. Særligt ses ogsaa den større Beviskraft, som efter den franske Lovgivning formelt tilkommer Bøger, med Hensyn til hvilke det nævnte Raabud er tagtaget, i den heromhandlede Henseende at være uden videre praktisk Virkning, idet Bøger, for hvis Vedkommende de ikke ere tagtagne, om der end ikke er tillagt dem en vis Lovbestemt Vægt som Bevismiddel, dog under den friere Bevisbedømmelse som saadant faktisk næppe staa kjendeligt tilbage for hine³⁾.

¹⁾ Under „Handelsmand“ indbefatter Konkursloven af 6te Juni 1863 § 6 „Enhver, der gjør sig en Næringsvej af at afhænde dertil indkøbte Varer eller af at drive Kommissionshandel, Udføining eller Bankforretninger“. Dog undtager den den Art af Handel, som efter Lov om Handelen af 8de August 1842 § 16 er aldeles fri; denne Undtagelse omfatter Handel med en Del i den anførte Bestemmelse nærmere betegnede Haveprodukter, Levnedsmidler og andre Nødvendighedsartikler samt trykte Bøger, Kunstfager m. m.

²⁾ Se saaledes Code de commerce Artt. 12—17, hollandsk Handelslovbog Artt. 10—13, belgisk Lov 15de Dec. 1872 Artt. 20—24, italiensk Handelslov-

bog af 1882 Artt. 48—52. Se fremdeles tyff Handelslovbog Artt. 34—40 og ungarisk Handelslov 1875 §§ 31—36. De herhenhørende Bestemmelser i den tyske Handelslovbog ere dog for det tyffe Riges Vedkommende for Størstedelen ophavende ved Indførelseslov til Civilprocesloven af 1877 § 13 og afløste af de almindelige Regler om Dokumentbevis i Civilproceslovens §§ 259 og 380—409. For svensk Rets Vedkommende indholdes udførlige Regler i den ommeldte Henseende i Fdg. 4de Mai 1855 §§ 12—27, smh. m. Fdg. 12te Septbr. 1868.

³⁾ Se herved Lyon-Caen et Renault, ovenanf. Vart Nr. 214 og 215.